

Sølen
verneområdestyre

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Rendalen kommune
Bergset
2485 Rendalen

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 62 55 11 86
fminpost@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/solen>

Sølen verneområdestyre
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Saksbehandler Hilde Nystuen

Vår ref. 2025/96

Deres ref.

Dato 03.01.2025

Sølen verneområdestyre - møteinnkalling 07.01.2025

Møtested: Teams
Dato: 07.01.2025
Kl. 12.00- ca. 14.30

Dagsorden

Tid	
	Vedtaksaker (formell sakliste), drøftings- og orienteringssaker

Eventuelt frafall meldes snarest til verneområdeforvalter, på tlf.nr: 90 12 33 02 eller epost: hilde.nystuen@statsforvalteren.no.

Med hilsen

Hilde Nystuen
verneområdeforvalter

Godkjent elektronisk uten underskrift.

Sakliste vedtaksmøte

ST-sak	Type sak	Arkivsak
1/2025	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste	
	Vedtaksaker	
2/2025	Sølen verneområde – Årsrapport 2024	2025/99
36/2024	Sølen verneområde – budsjett for drift og planarbeid i 2025	2024/12776
38/2024	Sølen verneområde – innmelding av behov for midler til tiltak, naturrestaurering og bestilling av tjenester av SNO for 2025	2024/12776
	Drøftingsaker	
3/2025	Statsforvalteren i Innlandet – Høring - frivillig vern av skog – verneplan – Jutulhogget m.fl	2024/12621
4/2024	Orienteringsaker	
5/2024	Eventuelt	

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølven verneområdestyre	1/2025	07.01.2025

Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Innstilling til vedtak:

Møteinnkalling og sakliste godkjennes

Behandling:

Vedtak:

Arkivsaknummer: 2025/99-0

Saksbehandler: Hilde Nystuen

Dato: 03.01.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølven verneområdestyre	02/2025	07.01.2025

Sølven verneområdestyre - Årsrapport 2024

Innstilling fra forvalter

Sølven verneområdestyre godkjenner årsrapport for 2024.

Vedlegg

Årsrapport Sølven verneområdestyre 2024.

Saksopplysninger

Verneområdeforvalter har tidligere utarbeidet årsrapport for perioden 2014-2024. Årsrapportene gir en samlet framstilling av verneområdestyret og verneområdeforvalter sitt arbeid, gjennomførte tiltak, prosjekter, møter og annen aktivitet.

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2024/12776-2

Saksbehandler: Hilde Nystuen

Dato: 21.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområde	36/2024	02.12.2024 07.01.2025

Sølen verneområde - budsjett for drift og planarbeid 2025

Innstilling fra forvalter

Sølen verneområde vedtar følgende forslag til budsjett for drift og planarbeid i 2025:

Budsjett for drift av verneområdet og planarbeid	Budsjett 2025
Drift av verneområdet og faglig rådgivende utvalg/Sølenseminar	250 000
Grunnstøtte drift	75 000
Forvaltningsplan Fuggdalen – kartlegginger	200 000
Besøksstrategi og hjemmeside	75 000
Ferdsestellere (er innkjøpt) – bestiller to tellere i tillegg fra Miljødirektoratet	
Veidekulturfestival - fagseminarer	30 000
Sum	630 000

Dokumenter i saken

- Epost fra Miljødirektoratet 8. november 2024 – Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrene - midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO ressurs i verneområder – 2025
- Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder 2020-2025
- Veiledning i søknadsskjemaet i ESS

Vedlegg:

1. Årsrapport Sølen verneområde 2024

Saksopplysninger

Verneområdeforvalter gikk kort gjennom status på drift og planarbeid samt foreløpig regnskap i møtet 2. desember. Endelig budsjett vedtas i møte 7. januar. Frist for innmelding av budsjett for drift og planarbeid 2025 er 10. januar.

For verneområdes som forvaltes av styrer skal styrene melde inn behov for midler over kappittel/post 1420.21 i ESS. Dette gjelder drift av verneområdestyrene, forvaltningsplaner og besøksstrategier og oppdatering/drift av hjemmesider. Dersom rammene tillater det vil det også kunne gis midler til nødvendige kartlegginger som grunnlag for forvaltningsplaner og besøksstrategier samt utarbeidelse av skjøtselsplaner.

Ved søknad om midler til drift av nasjonalpark- og verneområdestyrene må det settes opp et budsjett som viser forventede utgifter til reise- og møtegodtgjøring for medlemmene av styrene, samt evt. reiseutgifter for medlemmer av rådgivende utvalg.

Forvaltningsplaner skal utarbeides i det nettbaserte FPNV – systemet og behov for midler meldes inn i ESS. Forvaltningsmyndigheten oppfordres til å etablere bevaringsmål i Naturoppdrag for å vite effekten av tiltak som settes inn.

I 2025 vil det komme nye retningslinjer fra Miljødirektoratet for bruk og organisering av ferdselstellere i verneområder. For 2025 meldes behov for Miljødirektoratets elektroniske ferdselstellere inn i ESS som før. Det meldes inn både behov for å kunne beholde tellere som allerede er i bruk og behov for nye tellere.

Drift av verneområdestyret og planarbeid 2024

I 2024 ble Sølen vernområdestyre tildelt kr. 200.000 til drift av verneområdestyret som er samme sum som tidligere år. I tillegg fikk verneområdestyret en grunnstøtte til drift på kr. 75.000 som skulle benyttes til ulike drifts- og vedlikeholdsoppgaver knyttet til besøksforvaltningstiltak og disse midlene disponerer styret etter eget behov. Dette var nytt for året og midlene er fordelt etter en fordelingsnøkkel ut fra areal verneområder, antall innfallsporter og besøkstrykk.

Sølen verneområdestyre fikk også tildelt kr. 100.000 til oppstart av forvaltningsplanarbeidet for Fuggdalen NR og Steinfjellet NR i 2024.

Drift av verneområdestyret og planarbeid	Regnskap 2024
Drift av verneområdestyret - 2NV008	271 158
Forvaltningsplan Fuggdalen - kartlegging fugl og fagseminar Veidekulturfestivalen - 2NV022	103 599
Sum	374 757

Sølven verneområdestyre

Sølven verneområdestyre fikk tildelt til sammen 375 000 i 2024 til drift og planarbeid, hvorav det ble brukt kr. 374 757.

Sølven verneområdestyre har i 2024 hatt 5 fysiske styremøter og 4 elektroniske møter. I mars deltok styremedlemmer og varamedlemmer på opplæringsdager/kompetansedager på Lillehammer for alle verneområdestyrene i Innlandet. I juni var styret på befaring innover i landskapsvernområdet i forbindelse med styremøte, hvor vi fikk god guiding på Fiskevollen og nydelig lunsj på Åkrådalen av Jens Tore Løken og Marit Kveen. Verneområdestyret deltok også på fagdagen under Veidekulturfestivalen i september.

Sølven verneområdestyre, verneområdeforvalter for Sølven LVO, nasjonalparkforvalter for Fulufjellet NP og Statens naturoppsyn var på en interessant og lærerik studietur til forvaltningsknutepunktene på Villreinsenteret på Hjerkin og Fjellmuseet i Lom. Her sitter forvalterne av de store nasjonalparkene Rondane, Dovre, Dovrefjell-Sunndalsfjella, Jotunheimen og Reinheimen. I desember avsluttet vi året med styremøte og julelunsj på Galten gård sammen med nasjonalparkstyret for Fulufjellet NP.

Av grunnstøtten til drift har vi brukt kr. 14 889 til drift av egne ferdselstellere, kr. 10 000 til drift av utedo på Fiskevollen. Ellers har vi benyttet midler fra denne grunnstøtten til drift av styret da vi både gjennomførte opplæringsdager på Lillehammer og arrangerte studietur i 2024. Dette medførte en del mer kostnader enn vi fikk tildelt. Drift av verneområdestyret kom på kr. 271 158,- i 2024.

Styret har også bidratt med midler til gjennomføring av fagdagen og tematur under Veidekulturfestivalen i september. Og det er inngått avtale med Martin Røsand om artskartlegging og sårbarhetskartlegging av fugl i Fuggdalen naturreservat. Dette vil bidra til å øke kunnskapsgrunnlaget i forbindelse med arbeidet med forvaltningsplan og om det blir aktuelt med myrrestaurering.

Det er satt av kr. 230.000,- på fond i kommunen også i 2024, som i hovedsak skal benyttes til informasjon og tilrettelegging ved Rendalstunet, byggeskikkveileder, Veidekulturfestival og skoleprosjekt.

Tiltak - fond i kommunen	2021	2022	2023	SUM	2024	Pr.01.01.25
Jutulhogget		50 000		50 000		50 000
Veidekulturfestival	30 000	30 000	30 000	Utbetalt	30 000	30 000
Fagseminarer		60 000		60 000		60 000
Skoleprosjekt					30 000	30 000
Skjøtselstiltak seterområdene	150 000	130 000		162 937		162 937
Rendalstunet - tilrettelegging - skilting og byggeskikkveileder		350 000	180 000	530 000	170 000	700 000
Totalt på fond pr. 01.01.2025				802 937	230 000	1 032 937

Vurdering

Driftsbudsjett Sølen verneområde 2025

I 2025 er det planlagt 8 styremøter, hvor et av dem er todagens møte med befaring. Det er også ønskelig med befaring lokalt knyttet til et møte til, noe som vil være nyttig i styrets arbeid. Det er viktig å bli kjent i verneområdene og med tiltak som er gjennomført og som planlegges. Det planlegges også ny todagens studietur til verneområder i Norge for å se, lære og bli inspirert. Det vil også være behov for noen elektroniske møter på teams gjennom året (3-4 møter).

Det planlegges et eller to møter i faglig rådgivende utvalg. Aktuelle saker for RU vil kunne være innspill til planarbeid og innspill på aktuelle tiltak i verneområdet. I forbindelse med arbeidet med besøksstrategi og oppstart forvaltningsplan Fuggdalen NR vil det også bli noen medvirkningsmøter. Besøksstrategien vil også presenteres for kommunestyret. Verneområdeforvalter vil arrangere minimum 2 møter i administrativt kontaktutvalg i 2025.

Sølen verneområde er medarrangør på Veidekulturfestivalen i september hvor også Friluftslivets år markeres. Verneområdestyret bidrar med innhold og eksterne foredragsholdere til fagseminaret og gjennomfører tematurer. Det kan også være aktuelt å gjennomføre flere mindre arrangementer og tematurer gjennom 2025.

Forslag til driftsbudsjett for Sølen verneområde 2025 er på kr. 250 000,-

Driftsbudsjett verneområdestyret 2025	
Veidemannsfestivalen - tematurer	30 000
Gaver, sitteunderlag og jubileumsartikler	5 000
Honorar styremøter	100 000
Beverting og reise møter	40 000
Studietur	35 000
Leie datasystem og trykksaker mm	10 000
Rådgivende utvalg / Sølenseminar	30 000
	250 000

Forvaltningsplaner og bevaringsmål

Sølen verneområde fikk forvaltningsmyndighet for Fuggdalen og Steinfjellet naturreservater fra 1. oktober 2015. Det søkes om midler til å oppdatere kunnskapsgrunnlaget/kartlegginger og oppstart av planarbeidet i 2025.

Besøksstrategi og hjemmeside

Det søkes om noen midler for å ferdigstille besøksstrategien som så sendes til Miljødirektoratet for godkjenning og videre på høring. Utforming og prosjektering av innfallsporter, oppsetting av natursti/skilt, formidling, tilrettelegging, informasjon, hjemmeside, skiltplaner og kommunikasjon

jobbes det godt med og dette arbeidet ferdigstilles tidlig i 2025. Det vil kunne bli noen kostnader i forbindelse med gjennomføring av medvirkningsmøter og utarbeiding av kart til besøksstrategien. Den besøksretta hjemmesiden er under utarbeidelse og det vil kunne komme på kostnader med tekstskriving, oversettelser og bilder, samt driftskostnader.

Kartlegging/overvåking/ferdselstellere

Det er behov for både kartlegging og overvåking av bevaringsmål. Verneområdestyret ønsker å sette opp sine tre egne ferdselstellere også i 2025. I tillegg er det viktig med kunnskap om ferdselen i Fuggdalen NR og Steinfjellet NR i forbindelse med forvaltningsplanarbeidet. Dette avklares nærmere med SNO.

Skjøtselsplan

Skjøtselsplanen vil bli vedtatt når alle høringsinnspillene er gjennomgått og møtet med setereierne og hyttefolk i Misterdalen er avholdt vinteren 2025. Det søkes ikke om midler til skjøtselsplaner i 2025.

Grunnstøtte drift

Sølen verneområdestyre tildeles kr. 75.000,- til drifts- og vedlikeholdsoppgaver knyttet til besøksforvaltningstiltak.

Budsjett grunnstøtte drift besøksforvaltningstiltak	2025
Ferdselstellere	15 000
Drift utedo Fiskevollen	10 000
Rydde søppel Sølensjøen/andre tiltak for god forvaltning av sjøen	30 000
Drift utedo Gravåsen	10 000
Andre tiltak	10 000
SUM	75 000

Forslag på budsjett for drift og planarbeid 2025

Budsjett for drift av verneområdestyret og planarbeid	Budsjett 2025
Drift av verneområdestyret og faglig rådgivende utvalg/Sølseneminar	250 000
Grunnstøtte drift	75 000
Forvaltningsplan Fuggdalen – kunnskapsgrunnlag/kartlegginger	200 000
Besøksstrategi og hjemmeside	75 000
Ferdselstellere	
Veidekulturfestival - fagseminarer	30 000
Sum	630 000

Saksframlegg

Arkivsaksnummer: 2024/12776-4

Saksbehandler: Hilde Nystuen

Dato: 21.11.2024

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Sølen verneområde	38/2024	02.12.2024 07.01.2025

Sølen verneområde - innmelding av behov for midler til tiltak, naturrestaurering og SNO ressurser i 2025

Innstilling fra forvalter

Sølen verneområde vedtar forslag til innmelding av tiltak, naturrestaurering og SNO-ressurs for 2025 som foreslått i saksutredningen. Hovedtiltakene i 2025 vil være skjøtselstiltak jf. skjøtselplan for seterområdene, skoleprosjekt og jobbe videre med informasjons – og tilretteleggingstiltak ved hovedinnfallsporene/informasjonspunktene jf. besøksstrategi og gjennomføre naturrestaureringstiltak.

Dokumenter i saken

- Epost fra Miljødirektoratet 8. november 2024 – Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer - midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO ressurs i verneområder – 2025
- Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder 2020-2025
- Innspill om ønsket SNO ressurs for 2025 - Naturoppdrag
- Tiltaksplan 2025

Vedlegg:

1. Årsrapport Sølen verneområde 2024

Saksopplysninger

Verneområdeforvalter gikk gjennom status på tiltak og prosjekter samt foreløpig regnskap i møtet 2. desember. Endelig budsjett vedtas 7. januar. Frist for innmelding av budsjett for midler til tiltak, naturrestaurering og SNO ressurser i Naturoppdrag 2025 er 10. januar. Tiltaksmidlene vil bli tildelt i hovedtildeling i februar 2025. I tillegg til hovedtildelingen fordeles det midler via supplerende tildelinger gjennom året for å dekke uforutsette utgifter som oppstår utenom den årlige søknaden om midler (post 1420.31 og post 1420.21).

Post 1420.31 – midler til tiltak i verneområder og midler til naturrestaurering

Verneområdestyrene melder inn behov for midler til tiltak i ESS og får på bakgrunn av det en rammetildeling. Styrene har mulighet til å disponere midlene mellom innmeldte tiltak som er innenfor postformålet til kal/post 1420.31 i statsbudsjettet og er i tråd med strategien for bruk av midler til tiltak i verneområder. Rapportering av brukte midler skjer i ESS i slutten av året og gir en nasjonal oversikt over bruken av tiltaksmidler. Naturoppdrag vil om ikke så lenge kunne gi ytterligere forenkling og effektivisering av oppgavene knyttet til både innmelding av behov for midler og rapportering.

De miljørettslige prinsippene (§§ 8-12) i NML kap. II skal legges til grunn ved myndighetsutøvelse som berører naturmangfold og det skal komme frem tydeligere hvilke vurderinger som er gjort forut for søknader om midler til tiltak.

Naturrestaurering

Vi er inne i FNs tiår for naturrestaurering (2021-2030). Restaurering er nødvendig for å stoppe tapet av naturmangfold og under dette virkninger av klimaendringer. Midlene kan benyttes til å restaurere forringet natur i økosystemer som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap, åpent lavland, elver og innsjøer. Midlene skal benyttes til å gjennomføre naturrestaureringstiltak, blant annet med grunnlag i *Plan for restaurering av våtmark i Norge (2021-2025)*. Statsforvalteren i Oslo og Viken og Innlandet kan bistå med faglige råd knyttet til restaurering av myr.

Behov for midler til hogst av fremmede treslag av et visst omfang i verneområder meldes også inn her. Hvis tiltaket har mer karakter av skjøtsel, meldes det inn i skjemaet *Tiltak i verneområder*.

Tiltak i verneområder

Målet for bruken av midler til tiltak i verneområder er at naturtilstanden opprettholdes og bedres. Miljødirektoratet legger *Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder* til grunn for tildeling av midler. Prioriteringen i strategien skal også følges ved innmelding av tiltak. Alle tiltak skal kostnadsberegnes og gis unik prioritet. Alle innmeldte tiltak skal være i tråd med godkjente forvaltnings-/ skjøtelsesplaner, besøksstrategi og andre relevante styringsdokumenter.

Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder 2020 - 2024

Regjeringen ferdigstilte i 2019 «Handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene» og et av tiltakene i planen var å oppdatere strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder. Strategien er oppdatert og gjelder for perioden 2020-2025. **Det overordnede målet for tiltaksmidlene er at de skal brukes slik at naturtilstanden i verneområdene opprettholdes og bedres.** Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet. Klima – og miljødepartementet har bedt om en styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene. **De største negative påvirkningsfaktorene er**

gjengroing, fremmede arter, forstyrrelser på dyrelivet, tekniske inngrep, slitasje på vegetasjon og forsøpling. Ved fordeling av midler til skjøtsel og besøksforvaltning, skal tiltakene som gir størst positiv effekt på tilstanden og som bidrar til å motvirke negative påvirkningsfaktorer prioriteres.

Det kan tildeles midler til kartlegginger og andre nødvendige utredninger som er direkte knyttet til tiltak.

Alle informasjonstiltak som iverksettes skal være i henhold til merkevaren Norges nasjonalparker og være forankret i en besøksstrategi. Besøksstrategien er en del av forvaltningsplanen og skal godkjennes av Miljødirektoratet. Den skal også ut på høring før endelig godkjenning.

Planlegging av verneområdearbeidet

Det er viktig med god dialog og forutsigbarhet i verneområdearbeidet med hensyn til prioritering av oppsynsinnsats, gjennomføring av tiltak og overvåking (bevaringsmål) som SNO skal ha ansvar for å utføre selv eller gjennom tjenestekjøp.

Dette sikres gjennom planleggingsmøter som omhandler verneområdearbeidet, og aktiv bruk av Naturoppdrag gjennom året. Både forvaltningsmyndigheten og oppsyn skal bruke Naturoppdrag både ved planlegging og gjennomføring av tiltak i verneområdene.

Planleggingsmøte 1 (nov/des):

SNO rapporterer fra årets arbeid, og utfordringer og behov for kommende år skal diskuteres. SNO er selv ansvarlig for å planlegge, prioritere og å være økonomisk ansvarlig ved gjennomføring av tilsyns- og kontrolloppgaver. Men det er allikevel viktig at forvaltningsmyndigheten drøfter tilsynsbehov med SNO og kommer med innspill til prioriteringer av tilsynsvirksomheten for kommende år.

Forvaltningsmyndigheten kan i tillegg ha behov for å få utført feltoppgaver som registreringsarbeid, bevaringsmål eller tiltak i verneområder (restaurerings-, skjøtelses- eller tilretteleggingstiltak). Naturoppdrag skal brukes i denne dialogen.

Hvorvidt SNO skal være utfører av oppdraget, drøftes i planleggingsmøte 1, og behov for SNO-ressurs legges inn som utfører i Naturoppdrag. SNO vil i etterkant gjøre en vurdering av innspillene i forhold til kompetanse og kapasitet, og de siste avklaringer gjøres innen 15. mars.

Registrering og skjøtsel av kulturminner

Oppgaver knyttet til registrering og skjøtsel av kulturminner må avklares med regional kulturmyndighet før de meldes inn til SNO- lokalt for å samordne ønskede tiltak.

Status gjennomførte tiltak i 2024

Gjennomførte tiltak er beskrevet i Årsrapport for Sølen verneområdestyre 2024.

Regnskap for tiltaksmidler og midler til naturrestaureringstiltak 2024:

Tiltak 2024 - 2NV037	Regnskap 2024
Informasjon og tilretteleggingstiltak	
Skoleprosjekt	30 000
Arrangement Veidekulturfestivalen, seminar byggeskikk, tematurer, jerv og hubro	11 104
Diverse reiser	1400
Merketikker stier	3000
Utvikle informasjonstavler, temasti/natursti og ferdigstille retningskilt	73 000
Møter med Feste,kartgrunnlag, skiltplan	4 000
Innfallsport Rendalstunet	90 140
Innfallsport Gravåsen	83 360
Tilretteleggingstiltak Mefurua	78 400
Overordnet skiltplan	38 400
Benker Sømåen Tradisjonshandverk	15 360
Understell benker - Norax	33 120
Kartlegge fangstgroper og kullmiler - LIDAR - fylkeskommunen	
Forprosjekt stier/tilrettelegging noen strekninger	101 500
Byggeskikkveileder bilder	14 000
Byggeskikkveileder	100 000
Skjøtselstiltak/gjengroing	
Fjerne einer og lauvkratt og slått av slåttemark iht skjøtselsplan	21 200
Nofence	
SUM	697 984

Naturrestaureringstiltak 2NV039 - 2NV85	Regnskap 2024
Uttak av vrifuru Fuggdalen	
Naturrestaurering Fuggdalen, planlegge og møter	3 500
Revegetere massetak Søndre Sølendalsveien	20 000
Laserskanning Mistra juni	98 335
Revegetering Mistra	13 680
SUM	135 515

Det er også satt av kr. 230.000 på fond i kommunen i 2024, som i hovedsak skal benyttes til informasjon og tilrettelegging ved Rendalstunet, byggeskikkveileder, Veidekulturfestival og skoleprosjekt.

Sølen verneområde

Tiltak - fond i kommunen	2021	2022	2023	SUM	2024	Pr.01.01.25
Jutulhogget		50 000		50 000		50 000
Veidekulturfestival	30 000	30 000	30 000	Utbetalt	30 000	30 000
Fagseminarer		60 000		60 000		60 000
Skoleprosjekt					30 000	30 000
Skjøtselstiltak seterområdene	150 000	130 000		162 937		162 937
Rendalstunet - tilrettelegging - skilting og byggeskikkveileder		350 000	180 000	530 000	170 000	700 000
Totalt på fond pr. 01.01.2025				802 937	230 000	1 032 937

SNO ressurs 2024:

Sølen verneområde foretok følgende bestilling av tjenester fra SNO jf. Bestillingsskjema for 2024:

Bestilling SNO ressurs	
Oppsyn motorisert ferdsel sommer og vinter	8
Oppsyn langs Mistra og Sølenskaret, rydde søppel	3
Bistå med oppsetting av skilt	
Kartlegge og overvåke kulturminner, flyvraket	1
Sette ut og følge opp ferdselstellere	3
Overvåke og bistå med kartlegging sti og slitasje	2
Fjerne infotavle ved Fuggdalsveien	1
Oppfølging buskfuru og uttak vrifuru	4
Veidekulturfestivalen/Sølenseminar og skoleprosjekt	2
Skjøtselstiltak iht skjøtselsplan - bistå arbeidet	4
Fjerne bru ved Jota seter	2
	30

I 2024 har SNO benyttet 8 dagsverk til oppsyn av motorisert ferdsel, i hovedsak vinterstid. Det er registrert lite ulovlig kjøring. Tilsyn av rovvilt og jerveregistrering tar det meste av SNO sin tid gjennom året, men de har også vernebrillene på når de er ute på oppdrag. SNO har gjennomført overvåking av området hvor det ble tatt ut buskfuru ved Skånborket, satt ut og hentet to tellere ved Fuggdalen NR. SNO har også fjernet informasjonstavle ved avkjøring til Fuggdalsveien og deltok på familiedagen på Rendalstunet under Veidekulturfestivalen.

Rovvilt tar det meste av tiden til SNO lokalisert i Rendalen og det er mye uforutsigbarhet med tanke på tidsressurs for å bistå verneforvaltningen. Det er generelt for lite SNO ressurs til verneområdene i Innlandet. Sølen verneområde ønsker å synliggjøre behovet for økt SNO ressurs.

Vurdering

Verneområdeforvalter går gjennom forslagene til budsjett i møtet, men det ligger noen føringer som vi må ta hensyn til jf. strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder og at alle tiltak må være forankret i vedtatte planer.

Sølen verneområdestyre

Flerårige tiltak og allerede igangsatte tiltak bør forsøkes gjennomført. Hovedtiltakene i 2025 vil være skjøtselstiltak jf. skjøtselsplan for seterområdene, skoleprosjekt, utstilling av gamle bilder prosjektet og jobbe videre med informasjons – og tilretteleggingstiltak jf. besøksstrategi. Fordeling av midlene mellom tiltakene vurderes fortløpende.

Verneområdeforvalter ser det som spesielt viktig å kunne benytte noen midler årlig til å opprettholde formidling om verneverdiene og vår naturarv til skolene som vi allerede er godt gang med. Verneområdeforvalter anbefaler at dette tiltaket prioriteres sjøl om det er utenfor de overordnede målsettingene for tiltaksmidler.

Det planlegges også å søke midler til planlegging av naturrestaureringstiltak innenfor Fuggdalen NR, massetak og revegetering ved Mistra, samt uttak av vrifuru.

Forslag på midler til naturrestaureringstiltak i 2025:

Naturrestaureringstiltak 2NV039 - 2NV85	Budsjett 2025
Uttak av vrifuru Fuggdalen	50 000
Naturrestaurering Fuggdalen, planlegge og møter	20 000
Revegetere massetak	25 000
Restaurering Mistra etter inngrep i tømmerfløtinga	350 000
Revegetering Mistra	350 000
SUM	795 000

Forslag på innmelding av behov for SNO ressurs 2025

Bestilling SNO ressurs
Oppsyn motorisert ferdsel sommer og vinter
Oppsyn langs Mistra og Sølensketet, rydde søppel
Kartlegge og overvåke kulturminner, flyvraket
Sette ut og følge opp ferdselstellere Fuggdalen NR
Overvåke og bistå med kartlegging sti og slitasje
Kjøre ut klopp og bistå med flytting av gapahuk ved Envola
Oppfølging buskfuru og uttak vrifuru
Veidekulturfestivalen/Sølseneminar og skoleprosjekt
Skjøtselstiltak iht skjøtselsplan - bistå arbeidet
Fjerne bru ved Jota seter ?

Forslag på midler til tiltak 2025

Informasjon og tilretteleggingstiltak	Budsjett 2025
Skoleprosjekt	30 000
Veidekulturfestivalen - Friluftslivets år - tematurer/fagdag	50 000
Innfallsporter, informasjons- og tilretteleggingstiltak	500 000
Besøksretta nettside - innhold og bilder	35 000
Innfallsport Rendalstunet (natursti, innhold, tavler)	700 000
Innfallsport Gravåsen (utedo, grus, tavler, ljørbu, portalskilt, gapahuk)	700 000
Tilretteleggingstiltak Mefurua (portalskilt, infotavler, gapahuker)	100 000
Guidehefte Rendalstunet og trykking prosjekt "gamle bilder"	40 000
Utedo Veslesetra og tilskudd Røde kors hytte	50 000
Gapahuk Envola - flyttes og vedlikeholdes	50 000
Klopper, skilt og merking stier	20 000
Stien fra Gravåsen - restaureringstiltak iht anbefalinger i rapport	350 000
Kulturmiljø Nydammen	50 000
Byggeskikkveileder og temakveld byggeskikk	100 000
Skjøtselstiltak/gjengroing iht skjøtselsplan	
Fjerne einer og lauvkratt og slått av slåttemark iht skjøtselsplan/beitepusser	150 000
Nofence	120 000
SUM	3 045 000